

KELTSKÝ TELEGRAF STUDNICE

Rostislav Zukal 2012

Dobrý den všem,

Dovolte, abych Vás přivítal na dnešní akci pořádané našim sdružením a na začátek něco k organizaci. Po krátkém přivítání a seznámení se vůbec se smyslem této akce se spořádaně odebereme na vrch strážná nad Konšelovým, kde předáme oheň z našich loučí strážci signálního ohně zvanému ČERT. Po tomto zapálení bude možnost si opéct uzeninu. Kolem 20 hod budeme již vyhlížet signály z okolních kopců a budeme na ně reagovat formou vystřelených rachejtlí a světlic, na naše signály budou reagovat další „ČERTI“ a předají signál zase dále.

A nyní mi dovolte něco k významu této akce. Tato akce navazuje na prastarou tradici signálních ohňů, jež byla na našich území provozována jistě od pravěku, ale písemně se o nich můžeme dovědět až díky antickým letopiscům a kronikářům jež se o nich zmiňují především v souvislosti s Kelty

Keltové využívali tyto signální ohně pro komunikaci a pro hlášení o pohybu nepřítele, například když CEASAR v roce 55 př.nl. překročil Rýn tak se to keltské kmeny v Dánsku dověděli za pár hodin. Princip byl takový, že strategicky významné vyvýšeniny v krajině byli osazeny strážci jež měli za úkol v případě nebezpečí zažehnout oheň předat signál dále. Někteří němečtí dějepisci uvádí, že se těmto strážcům ohně říkalo „ČERTI“. Můžeme předpokládat, že tyto strategické krajinné body byli tímto způsobem využívány i nadále a proto se jména těchto významných signálních vrcholů dochovala do dnešních časů. (např. STRÁŽNÁ, STRAŽISKO apod.) Jeden takový vrch s pomýstným názvem STRÁŽNÁ se nachází taktéž nad naší vesnicí a proto se naše sdružení rozhodlo připojit k akci společnosti REGENERACE jež se pokouší obnovovat tuto tradici.

Nyní mi dovolte se ještě zmínit o tajuplném národu Keltů nebo Gálů jak kdo chce, který což možná nevíte zanechal stopu i v našem blízkém okolí.

Keltové byli první obyvatelé Moravy, které známe jménem a můžeme je tudíž považovat za národ. Podle archeologických pramenů bylo území Moravy v první vlně keltské expanze osídleno podunajskými Kelty již počátkem a v průběhu 5. stol. př. nl. Druhá vlna přišla na Moravu v první polovině 4. stol. a jejich přítomnost trvala do cca. 50 př. nl.

Jednalo se o bojovný keltský kmen Bójů. Bójové nebyli největší keltský kmen, ale platily za udatné bojovníky a někdy se jejich jméno překládá jako strašní. Z dalších kmenů jež obývali moravské území můžeme jmenovat kmen Kotinů, Volků a Tektoságů. Keltové neplatily v tehdejší světě pouze za udatné válečníky, jejichž služby využívali ve své době mnozí vládcové, ale také za zručné řemeslníky a obchodníky. Uměli dokonale zpracovávat železo a

vynikali ve šperkařských řemeslech, dokonale ovládali techniky granulace, filigránu, emailu atd. Kultura, jejíž byli nositeli, se v Evropě nazývá Latéská. Je nazvána podle švýcarského La Tène, jež leží na březích Neuchatelského jezera a kde byla učiněna řada významných archeologických nálezů.

Latéská kultura se na rozdíl od předešlých pravěkých kultur liší především v provedení, kdy se přechází od grafických ornamentů k plastickým výrazům jak zvířecích, lidských tak přírodních motivů. Keltové byli rovněž velmi zdobní, což dokládají jejich pohřební milodary (náramky, spony, nákrčníky patří k symbolům nobility u Keltů, dále to jsou různé přívěšky nápažníky, nánožníky atd.). Keltové pohřbívali v jednotlivých fázích vývoje různě od kostrových pohřbů, přes žárové pohřby po oba způsoby pohřbu takzvaný rituální pohřeb. Ke konci přítomnosti Keltů c. 50 př. n. l. mizí pohřby skoro úplně.

Keltové sídlili jak v nížinách, kde zakládali nížinná sídliště, jak opevněná tak neopevněná, především v počátečních fázích osídlení a také výšinná opevněná sídliště zvaná OPIDA. Za nejznámější opida na Moravě můžeme jmenovat blízko nacházející se Staré Hradisko, které bylo ve své době asi také nejvýznamnější, dále Černov u Račic (Časná doba latéská 5-4 stol.), dále významné OPIDUM Hostýn, jež je krásně za dobrých meteorologických podmínek vidět od nás a na jejichž signál budeme taktéž reagovat. Čerstvě můžeme také doložit přítomnost Keltů nedaleko Studnic, kde bylo objeveno panem Režným, který je také členem našeho klubu, výšinné sídliště, jež dokládá trvalejší přítomnost tohoto etnika v našem okolí. Dalšími pozůstatky keltské přítomnosti v našem blízkém okolí je celá řada a to menších i větších lomků, ve kterých Keltové získávali materiál pro tavbu železa. Záměrně neříkám železnou rudu, protože se jedná o zvláštní horninu, jež obsahuje zkamenělé organismy (železité konkrecie), ze které se železo tavilo. Toto je taktéž archeologicky doloženo. Tato těžba probíhala na více místech Dražanské vrchoviny. Především můžeme jmenovat Repešský žleb. Jak jsem již zmínil i v našem okolí se tyto lomky vyskytují a v souvislosti s archeologickými nálezy se můžeme domnívat, že mohli sloužit k této činnosti.

Zánik keltské kultury u nás je spojován především s příchodem germánských kmenů někdy kolem roku 50. př. n. l., jež v žádném případě nedosahovali v žádných ohledech kultury keltské a společně s jejich příchodem spousta řemesel např. znalost výroby keramiky na hrnčířském kruhu, za jehož vynálezce jsou Keltové považováni. Některé archeologické nálezy z dnešní doby však naznačují možnou asimilaci zbytku keltských kmenů s příchozími germánskými kmeny především KVÁDŮ a přežití jejich kultury až do 3-4 stol. n. l.